

Zbrodnia Wołyńska

<https://zbrodniawolynska.pl/zw1/mapa-województwa-wolyns/powiat-horochowski/12736,Powiat-horochowski.html>
27.04.2024, 07:05

Powiat horochowski

Powiat horochowski był jednym z 11 powiatów wchodzących od 19 lutego 1921 r. w skład nowo utworzonego województwa wołyńskiego II Rzeczypospolitej. Siedzibą powiatu było miasto Horochów. Powiat został ustanowiony w dniu 1 stycznia 1925 r. Powiat horochowski zajmował południowo-zachodnią część województwa wołyńskiego i graniczył: na zachodzie z powiatem włodzimierskim i sokalskim (województwo lwowskie), od północy z powiatem kowelskim, od wschodu z powiatem łuckim, od południa z powiatem radziechowskim (województwo tarnopolskie). Powiat horochowski o powierzchni 1257 km kwadratowych był zamieszkały zgodnie ze spisem powszechnym, który został wykonany w 1931 r. przez 122,100 osób. W większości tereny te były zamieszkane przez ludność ukraińską, która liczyła 84,300 osób (69%), polską 21,100 osób (17,3%). Pozostali to Żydzi i inne mniejsze grupy narodowościowe. Według tego samego spisu powszechnego spośród zamieszkującej te tereny ludności, 17,675 osób było wyznania rzymskokatolickiego, 2060 osób wyznania unickiego, 85273 osób wyznania prawosławnego, 4598 wyznania ewangelicko-augsburskiego, 179 ewangelicko-reformowanego, 1672 osoby należały do innych wyznań chrześcijańskich i 10,112 osób wyznania mojżeszowego. W skład powiatu horochowskiego wchodziło 7 gmin wiejskich, 2 miejskie, 181 gromad wiejskich (sołectw) i 2 miasta. Do gmin zaliczono: Beresteczko (gmina miejska), Beresteczko (gmina wiejska), Brany, Chorów, Kisielin, Podberezie, Skobełka, Świniuchy, Horochów (gmina miejska). Miastami były: Beresteczko, Horochów.wiejska), Brany, Chorów, Kisielin, Podberezie, Skobełka, Świniuchy, Horochów (gmina miejska). Miastami były: Beresteczko, Horochów.

Tereny powiatu horochowskiego jak też i całego województwa wołyńskiego były okupowane od września 1939 r. do drugiej połowy czerwca 1941 r. przez armię sowiecką, zajętego na podstawie układu Ribbentrop-Mołotow. Ludność polska w czasie okupacji sowieckiej została poddana represjom, które w znacznym stopniu doprowadziły do poważnej zmiany w układzie narodowościowym. Główną przyczyną takiego stanu rzeczy było przede wszystkim przeprowadzenie przez władze sowieckie trzech dużych akcji deportacyjnych, zrealizowanych 10 lutego, 13 kwietnia i 12 czerwca 1940 r. W ich trakcie dokonano przymusowego przesiedlenia na tereny Syberii i do Kazachstanu licznych grup Polaków. Dodatkowym problemem było także przeprowadzenie przez władze sowieckie trzech akcji poboru do wojska, które dokonano na wiosnę i jesienią 1940 r. a także

na wiosnę 1941 r. W tym okresie sowieckie NKWD przeprowadziło także liczne aresztowania polskiej inteligencji, urzędników i wojskowych, którzy w rzeczywistości następnie jeśli nie zostali w więzieniu zamordowani to uwięziono ich w łagrach. Represyjna działalność władz sowieckich w stosunku do zamieszkujących te tereny Polaków, a w szczególności do usunięcia najbardziej aktywnego elementu jakimi były osoby, które posiadały doświadczenie przede wszystkim organizacyjne i przywódcze w kwestiach wojskowych, doprowadziła do znacznego osłabienia środowiska polskiego a co za tym idzie do wzmocnienia żywiołu ukraińskiego. Na podstawie dokonanego przez Niemców spisu ludności przeprowadzonego w pierwszej połowie 1942 r. porównywanego przez nich z danymi szacunkowymi w 1939 r. okazało się, że ubytek ludności polskiej na Wołyniu podczas okupacji sowieckiej wyniósł 45 tysięcy osób.

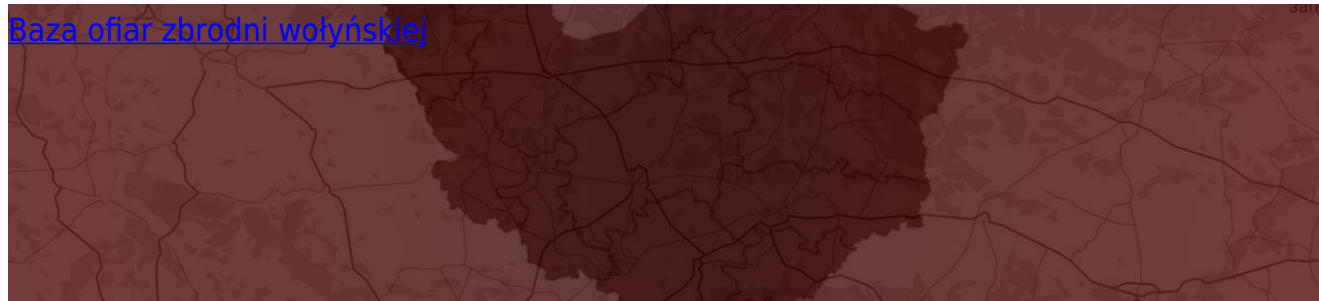
Zmiana władz okupacyjnych z sowieckiej na niemiecką, która nastąpiła po wybuchu wojny w czerwcu 1941 r. doprowadziła w pierwszej kolejności do zagłady obywateli polskich II Rzeczypospolitej pochodzenia żydowskiego. Autorzy opracowania poświęconego ludobójstwu dokonanemu przez nacjonalistów ukraińskich na polskiej ludności Wołynia w latach 1939-1945 Władysław i Ewa Siemaszko pisali m.in. o założeniu przez Niemców i policję ukraińską w październiku 1941 r. na terenie Beresteczka getta, w którym zamknięto około 3000 Żydów. W sierpniu 1942 r. zgromadzoną ludność Niemcy przy pomocy policji ukraińskiej wymordowali mieszkańców getta poza miastem w wąwozie położonym niedaleko folwarku Nareczyn.

W pierwszej połowie 1943 r. doszło na Wołyniu do rozpoczęcia szeroko zakrojonej przez nacjonalistyczne podziemie ukraińskie akcji mającej na celu dokonanie eksterminacji zamieszkującej te tereny od wieków ludności polskiej. Ludobójstwa Polaków dokonywały oddziały wchodzące w skład Ukraińskiej Powstańczej Armii (UPA) oraz konkurencyjnych formacji bulbowców (członków tzw. „Siczy Poleskiej” założonej i dowodzonej przez Tarasa Borowca ps. Taras Bulba) i melnykowców (Organizacja Ukraińskich Nacjonalistów (OUN-M) założona w 1940 r. w Krakowie przez Andrija Melnyka) a także członków utworzonych i podlegających dowództwu niemieckiemu w drugiej połowie 1941 r. oddziałów policji ukraińskiej, które w początkach 1943 r. zdezerterowały i weszły w skład UPA. W dokonywaniu zbrodni na Polakach udział brały także tysiące zamieszkujących te tereny ukraińskich chłopów. Na terenie powiatu horochowskiego zbrodni na bezbronnej ludności polskiej dokonano w dziesiątkach miejscowości i osad jak: wieś i kolonia Antonówka, Beresteczko, Holatyna, Janówki, Kolmaczówki, Łobaczówki, Nareczyn, Zielona, Holatyn Dolny, Kolonia Kolmaczówka, Kolonia Lipska, Łobaczówka, Peremyl, osada Reymontowicze (Rejmontowicze), Smolawa, Boryczyce, Burzany, Szeroka, Kolonia Lulówka, Pułhany, Kolonia Szeroka, Zastawie (Katarzynówka), Kolonia Bakonówka, Kolonia Granatów, Kolonia Jasionówka, Kolonia Krzemieniec, Markowicze, Zahorów, Łakocze, Doroginicze, Zahorów Nowy.

Powiat horochowski został ponownie zajęty przez wojska sowieckie w lutym 1944 r. Pomimo opanowania tych terenów przez wojska sowieckie w dalszym ciągu dochodziło do licznych przypadków dokonywania przez Ukraińców mordów na Polakach.

Powiat horochowski zajmował południowo-zachodnią część województwa wołyńskiego i

graniczył: na zachodzie z powiatem włodzimierskim i sokalskim (województwo lwowskie), od północy z powiatem kowelskim, od wschodu z powiatem łuckim, od południa z powiatem radziechowskim (województwo tarnopolskie).

Wyszukiwarka

Znajdź na mapie

Szukaj

Legenda

Pokaż Wszystkie

Miasto powiatowe

Miejsce zbrodni

woj. wołyńskie, pow. Horochów

Zapisz KML

Zapisz XML

Zapisz geoJSON

Galeria zdjęć

Aktualności

